

ÖZET: Kasten işlenen bir suçtan dolayı 1 yıl ve daha fazla süreyle hapis cezası alanların, aldıkları bu cezaların Türk Ceza Kanununun 51 inci maddesi uyarınca ertelenmesi ve bu kararın da kesinleşmesi durumunda memuriyetlerine son verilip verilemeyeceği ile 51 inci maddeden farklı olarak suça özgü özel bir erteleme kararı verilmesi (örneğin TCK md. 191) halinde memuriyetle ilişkilerinin kesilip kesilemeyeceği hk. (20/07/2011-13274)

26/09/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun “Hapis cezasının ertelenmesi” başlıklı 51 inci maddesinde; işlediği suçtan dolayı iki yıl veya daha az süreyle hapis cezasına mahkûm edilen kişinin cezasının ertelenebileceği, cezası ertelenen hükümlü hakkında bir yıldan az üç yıldan fazla olmamak üzere, bir denetim süresi belirleneceği, denetim süresinin yükümlülüklerine uygun veya iyi halli olarak geçirildiği takdirde cezanın infaz edilmiş sayılacağı hükme bağlanmıştır. Bu haliyle “hapis cezasının ertelenmesi” müessesesi, mahkumiyeti ortadan kaldırmamakta, anılan maddede belirtilen şartların gerçekleşmesi halinde hapis cezası infaz edilmiş sayılmaktadır.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48/A-5 maddesinde; “Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş olsa bile; kasten işlenen bir suçtan dolayı bir yıl veya daha fazla süreyle hapis cezasına ya da affa uğramış olsa bile devletin güvenliğine karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, milli savunmaya karşı suçlar, devlet sırlarına karşı suçlar ve casusluk, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama veya kaçakçılık suçlarından mahkûm olmamak...” hükmüne yer verilmek suretiyle, kasten işlenen bir suçtan dolayı 1 yıl veya daha fazla süreyle hapis cezası alanların memur olamayacakları hüküm altına alınmıştır.

Ayrıca, mezkur Kanunun 98/b maddesinde; Devlet memurlarının memurluğa alınma şartlarından her hangi birini taşımadığının sonradan anlaşılması veya memurlukları sırasında bu şartlardan her hangi birini kaybetmesi hallerinde memurluğun sona ereceği hükme bağlanmıştır.

Diğer taraftan 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun “Kullanmak için uyuşturucu veya uyarıcı madde satın almak, kabul etmek veya bulundurmak” başlıklı 191 inci maddesinde; “(1) Kullanmak için uyuşturucu veya uyarıcı madde satın alan, kabul eden veya bulunduran kişi, bir yıldan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(2) Bu suçtan dolayı açılan davada mahkeme, birinci fıkraya göre hüküm vermeden önce uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanan kişi hakkında, tedaviye ve denetimli serbestlik tedbirine; kullanmamakla birlikte, kullanmak için uyuşturucu veya uyarıcı madde satın alan, kabul eden veya bulunduran kişi hakkında, denetimli serbestlik tedbirine karar verebilir. Bu karar, durma kararının hukuki sonuçlarını doğurur.

(3) Hakkında tedaviye ve denetimli serbestlik tedbirine karar verilen kişi, belirlenen kurumda uygulanan tedavinin ve denetimli serbestlik tedbirinin gereklerine uygun davranmakla yükümlüdür. Hakkında denetimli serbestlik tedbirine hükmedilen kişiye rehberlik edecek bir uzman görevlendirilir. Bu uzman, güvenlik tedbirinin uygulama süresince, kişiyi uyuşturucu veya uyarıcı maddenin kullanılmasının etki ve sonuçları hakkında bilgilendirir, kişiye sorumluluk bilincinin gelişmesine yönelik olarak öğütte bulunur ve yol gösterir; kişinin gelişimi ve davranışları hakkında üçer aylık sürelerle rapor düzenleyerek hâkime verir.

(4) Tedavi süresince devam eden denetimli serbestlik tedbirine, tedavinin sona erdiği tarihten itibaren bir yıl süreyle devam olunur. Denetimli serbestlik tedbirinin uygulanma süresinin uzatılmasına karar verilebilir. Ancak, bu durumda süre üç yıldan fazla olamaz.

(5) Tedavinin ve denetimli serbestlik tedbirinin gereklerine uygun davranan kişi hakkında açılmış olan davanın düşmesine karar verilir. Aksi takdirde, davaya devam olunarak hüküm verilir.

(6) Uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanan kişi, hakkında kullanmak için uyuşturucu veya uyarıcı madde satın almak, kabul etmek veya bulundurmaktan dolayı cezaya hükmedildikten sonra da iki ilâ dördüncü fıkralar hükümlerine göre tedaviye ve denetimli serbestlik tedbirine tâbi tutulabilir. Bu durumda, hükmolunan cezanın infazı ertelenir. Ancak, bunun için kişi hakkında bu suç nedeniyle önceden tedavi ve denetimli serbestlik tedbirine karar verilmemiş olması gerekir.

(7) Kişinin mahkûm olduğu ceza, tedavinin ve denetimli serbestlik tedbirinin gereklerine uygun davranması halinde, infaz edilmiş sayılır; aksi takdirde, derhal infaz edilir.” denilmekte olup; mezkur maddede belirli şartların gerçekleşmesi halinde dava sürecinin durmasının ve yine belli şartların gerçekleşmesi halinde davanın düşmesinin mümkün bulunduğu; ayrıca söz konusu maddenin 6 ncı fıkrasında ise hükmolunan cezanın infazının ertelenebileceği hükme bağlanmıştır. Bu kapsamda, 6 ncı fıkra uyarınca hapis cezası ertelenenlerin mahkumiyeti ortadan kalkmamakta, sadece ceza infaz edilmiş sayılmaktadır.

Yukarıda yer verilen hüküm ve açıklamalar çerçevesinde; kasten işlenen bir suçtan dolayı 1 yıl veya daha fazla süreyle hapis cezası alanların, aldıkları hapis cezasının 5237 sayılı Kanunun 51 inci maddesi uyarınca ertelenmesinin veya 5237 sayılı Kanunun “Kullanmak için uyuşturucu veya uyarıcı madde satın almak, kabul etmek veya bulundurmak” fiilinin düzenlendiği 191 inci madde uyarınca hapis cezasının ertelenmesinin mahkumiyeti ortadan kaldırmadığı, bu kapsamda söz konusu suçlardan dolayı kesinleşmiş bir mahkumiyet kararı bulunması halinde memurun görevine son verilmesi gerektiği mütalaa edilmektedir.

